

бути ці злочини, та підкреслює важливість жорсткого правового реагування. КК України передбачає різні види умисного вбивства, кожен із яких має свої наслідки для покарання. Суди повинні враховувати всі обтяжуючі обставини та особливості кожного злочину при призначенні покарання.

Література

1. BBC News Україна. Вбивство балетмейстерки Марії Холодної. URL: <https://www.bbc.com/ukrainian/articles/cqqxleyred3o>.

2. Кримінальний кодекс України: Закон України від 02.04.2001 р. № 2341-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text>.

3. Дудоров О.О., Хавронюк М.І. *Кримінальне право: Навчальний посібник*. Київ: Ваіте, 2014.

УДК 343.98(043.2)

Офіцинська М.Б., здобувачка вищої освіти першого (бакалаврського) рівня, Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна
Брановська Ю.Й., курсантка, Львівський державний університет внутрішніх справ, м. Львів, Україна
Науковий керівник: Майстро Д.М., старший викладач

КРИМІНАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ВЧИНЕННЯ ШАХРАЙСЬКИХ ДІЙ

Розвиток нових технологій, а також вразливість певних категорій населення сприяє зростанню рівня злочинності в сфері шахрайських дій. Шахрайство є одним із поширених кримінальних правопорушень спрямованих проти власності, який завдає шкоди як фізичним, так і юридичним особам, крім цього знижуючи довіру до органів державної влади в сфері економічних відносин. Тому дослідження кримінально-правових аспектів цього протиправного діяння є досить актуальним в сучасному світі.

Термін «шахрайство» зазначено в диспозиції ст. 190 Кримінального кодексу України (далі – КК України), це заволодіння чужим майном або придбання права на майно шляхом обману чи зловживання довірою. Це кримінальне правопорушення, яке передбачає умисне заволодіння майном іншої особи. При шахрайстві шляхом обману шахраї не повідомляють правдивої інформації, або приховують її від потерпілого, а зловживання довірою є більш підступним підвидом шахрайства коли шахраї користуються відносинами між ним і потерпілим, або жертва йому довіряла.

Слід зазначити, що не всі випадки обману або зловживання довірою є шахрайство, для того аби кваліфікувати дії винної особи відповідно до ст. 190 КК України ці дії повинні включати в себе певні критерії такі як: наявність умислу в його діях, заподіяння шкоди майновим інтересам особи та причинно-наслідковий зв'язок між діями шахрая та шкодою заподіяною потерпілому.

Одним із найнебезпечніших видів шахрайства є фінансове шахрайство в банківській сфері, оскільки воно завдає не тільки майнової шкоди потерпілому, а підриває довіру до банківської системи. Наприклад, шахраї намагаються здобути довіру потерпілого представляючись працівниками офіційної установи, вони можуть розповідати про «атаку» на банківський рахунок потерпілого та змушувати його до того аби повідомити конфіденційну інформацію (номер банківської карти, термін дії та CVV2-код тощо). В даному випадку шахраї вміло користуються психологічною маніпуляцією на людських слабкостях та емоціях аби здобути бажаний результат.

Тому слід відповісти на питання хто може нести кримінальну відповідальність за вчинення шахрайства. Відповідно до ч. 1 ст. 18 КК України суб'єктом кримінального правопорушення є фізична осудна особа, яка вчинила кримінальне правопорушення у віці, з якого відповідно до цього Кодексу може наставати кримінальна відповідальність. Щодо віку, то українське законодавство визначає, що аби нести кримінальну відповідальність на момент вчинення кримінального правопорушення повинно виповнитись шістнадцять років.

Ч.ч. 1, 2, 3 ст. 190 КК України визначаються як нетяжкі злочини, оскільки санкції цих частин передбачають штраф від двох тисяч до трьох тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або громадські роботи на строк від двохсот до двохсот сорока годин, або виправні роботи на строк до двох років, або пробаційний наглядом на строк до трьох років, або обмеження волі на той самий строк (ч. 1 ст. 190 КК України); штраф від трьох тисяч до чотирьох тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або виправні роботами на строк від одного до двох років, або обмеження волі на строк до п'яти років, або позбавлення волі на строк до трьох років (ч. 2 ст. 190 КК України); штраф від чотирьох тисяч до восьми тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або позбавлення волі на строк від трьох до п'яти років (ч. 3 ст. 190 КК України). А ч. 4 ст. 190 КК України є тяжким злочином та ч. 5 ст. 190 КК України є особливо тяжким злочином [1].

Кваліфікуючими та особливо кваліфікуючими ознаками складу злочину передбаченого в диспозиції ст. 190 КК України є вчинене повторно, або за попередньою змовою групою осіб, або таке, що завдало значної шкоди потерпілому (ч. 2 ст. 190 КК України); вчинене в умовах воєнного чи надзвичайного стану, що завдало значної шкоди потерпілому

(ч. 3 ст. 190 КК України); вчинене у великих розмірах, або шляхом незаконних операцій з використанням електронно-обчислювальної техніки (ч. 4 ст. 190 КК України); вчинене в особливо великих розмірах або організованою групою (ч. 5 ст. 190 КК України) [1].

Оскільки, шахрайство спрямоване на те аби заволодіти чужим майном чи правами на це майно, яке належить іншій людині, то можна зробити висновок, що даний злочин вчиняється з прямим умислом. При якому шахраї вводять в оману чи входять в довіру потерпілого з метою збагачення чи заволідіння майном розуміючи, що його дії можуть завдати матеріальну шкоду іншій особі, в свою чергу шахрай бажає настання цих наслідків [2].

Отже, звернувши увагу на те, що українським законодавством шахрайство визначається як нетяжкий, тяжкий злочин та особливо тяжкий злочин, то можна сказати, що законодавці розуміють всю серйозність шахрайства. Тому аби забезпечити безпеку громадян та в тому числі безпеку економіки держави потрібно вдосконалювати законодавство та розвивати культуру громадян при розмові з незнайомими людьми тощо.

Література

1. Кримінальний Кодекс України: Закон України від 02.04.2001 р. № 2341-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text> (дата звернення: 27.04.2024).

2. Кримінальна відповідальність за шахрайство в Україні: правові аспекти. URL: <https://legalaid.ua/ua/kryminalna-vidpovidalnist-za-shahrajstvo/> (дата звернення: 27.04.2024).

УДК 343.3(043.2)

Офіцинська М.Б., здобувачка вищої освіти
першого (бакалаврського) рівня,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна
Науковий керівник: Майстро Д.М., старший викладач

ОСОБЛИВОСТІ КРИМІНАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА НЕСАНКЦІОНОВАНЕ ПОШИРЕННЯ ІНФОРМАЦІЇ ПРО ЗБРОЙНІ СИЛИ УКРАЇНИ

З моменту повномасштабного вторгнення армії РФ на територію України, та як наслідок прийняття Указу Президента України № 64/2022 від 24 лютого 2022 року про ведення воєнного стану в Україні [1], одним із ключових питань постало удосконалення законодавства в сфері національної безпеки, в тому числі інформаційної безпеки.

24 березня 2022 року був прийнятий Закон України «Про внесення змін до Кримінального та Кримінального процесуального кодексів